

เคลลาเซวิทซ์ในฐานะนักคิดสังคมนิยม กับปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสถานะที่ต้องการ

Effects-Based Operation

นาวาเอก ดร. หัสไชยญ์ มั่งคั่ง
รองผู้อำนวยการ กองวิชาเสนาธิการกิจ
ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นว่าปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสภาวะที่ต้องการหรือ “อีบีโอ” (Effects-Based Operations หรือ EBO) ซึ่งรวมการวางแผนและการอำนวยความสะดวกเอาไว้ด้วยกันมีที่มาจากปรัชญาสังคมนิยม โดยมีคาร์ล ฟอน เคลาเซวิทซ์ (Carl von Clausewitz) เป็นตัวแทนของหนึ่งในนักคิดสังคมนิยมที่เน้นเรื่องของสงครามเป็นหลัก ประเด็นหลักของบทความคือปรัชญาสังคมนิยมของเคลาเซวิทซ์แสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของสงครามที่มีความหลากหลายซึ่งสอดคล้องกับอีบีโอซึ่งเป็นการทำความเข้าใจเชิงระบบ (Systemic Approach) ต่อสิ่งท้าทายทางความมั่นคง ขณะเดียวกันก็ยังเชื่อมโยงอยู่กับความจริงที่ว่าสงครามเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายของรัฐโดยที่รัฐมีวิธีการใช้สงครามได้อย่างหลากหลาย

เมื่อกล่าวถึงนักปรัชญาสงคราม นักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องยุทธศาสตร์และสงครามย่อมต้องนึกถึง **ซุนวู** และ **คาร์ล ฟอน เคลาเซวิทซ์** ในฐานะผู้ที่วางรากฐานในการศึกษาว่าสงครามมีธรรมชาติเป็นอย่างไร เป้าหมายที่มนุษย์ทำสงครามกันคืออะไร ทำอย่างไรจึงจะชนะสงคราม และสงครามเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่น ๆ ของมนุษย์และรัฐอย่างไร คำถามเหล่านี้มีคำตอบอยู่ในหนังสือของนักคิดทั้งสองท่าน^๑ ซึ่งผู้บังคับบัญชาและเสนาธิการเหล่าทัพต่าง ๆ ทั่วโลกศึกษากันและเข้าใจตรงกันว่าคำตอบเหล่านี้คืออะไร

อย่างไรก็ตาม บทความนี้ต้องการสื่อสารบางประเด็นให้กับผู้อ่าน โดยเน้นไปที่ปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสภาวะที่ต้องการหรือ “อีบีโอ” (Effects - Based Operations หรือ EBO)^๒ ซึ่งรวมเอาการวางแผนและการอำนวยความสะดวกเอาไว้ด้วยกัน และตั้งคำถามว่า “เพราะเหตุใดปฏิบัติการทางทหารที่มีรากฐานมาจากสภาวะที่ต้องการในปัจจุบันจึงต้องให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจปรัชญาสังคมนิยมซึ่งมีเคลาเซวิทซ์เป็นตัวแทน” บทความจะอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้ **ประเด็นแรก** จะตอบคำถามว่าอีบีโอคืออะไร มีที่มาอย่างไร และเพราะเหตุใดจึงมีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบัน **ประเด็นที่สอง** จะตอบคำถามว่า



ที่มา : <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a0/Clausewitz.jpg>

เคลาเซวิทซ์เป็นนักคิดสังคมนิยมในแง่ภูมิโศ และสังคมนิยมมีความสำคัญอย่างไรต่อการทำความเข้าใจสงครามและปฏิบัติการทางทหารในระดับต่าง ๆ ของสงคราม **ประเด็นสุดท้าย** จะตอบคำถามว่าปรัชญาสังคมนิยมของเคลาเซวิทซ์เป็นรากฐานสำคัญในการทำความเข้าใจอีบีโอได้อย่างไร โดยพิจารณาธรรมชาติอันหลากหลายของสงครามและการที่สงครามเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายทางการเมืองของรัฐเป็นปัจจัยสำคัญ

คำตอบเบื้องต้นของบทความคือ “เคลาเซวิทซ์ในฐานะนักคิดสังคมนิยมมองว่าการที่รัฐมีผลประโยชน์อันหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทระหว่างประเทศ การใช้สงครามเป็นเครื่องมือดำเนินนโยบายของรัฐจำเป็นต้องสอดคล้องกับผลประโยชน์ที่รัฐต้องการ ซึ่งในการทำให้ผลประโยชน์ที่รัฐต้องการเกิดขึ้นจริงผ่านเครื่องมือทางการเมืองในปัจจุบันต้องใช้อีบีโอจึงจะเข้ากับบริบทระหว่างประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ได้” ประโยชน์สำคัญจากการทำความเข้าใจปรัชญาสังคมนิยมผ่านเคลาเซวิทซ์จะทำให้เห็นภาพแผนปฏิบัติการเข้าใจภาพรวมของอีบีโอและนำไปสู่อำนาจการยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสถานะที่ต้องการหรือ “อีบีโอ” (Effects-Based Operations หรือ EBO)

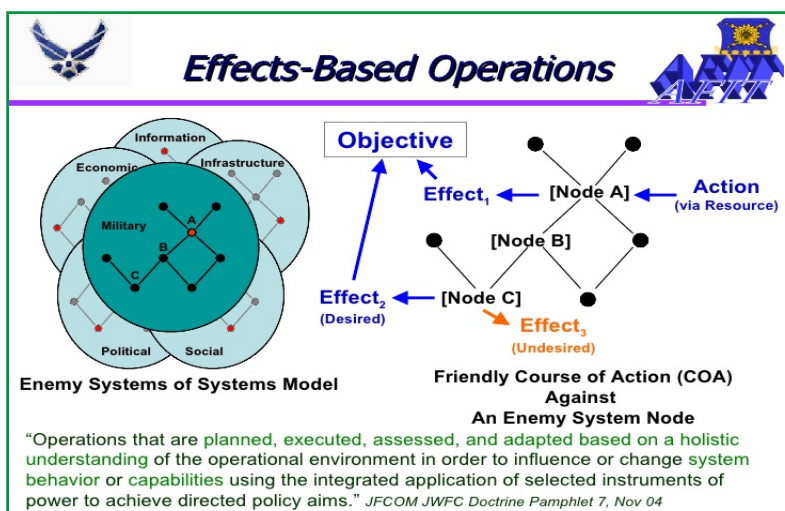
อีบีโอคืออะไร แนวคิดนี้เกิดขึ้นหลังสงครามเย็นโดยเป็นแนวความคิดของกลาโหมสหรัฐอเมริกาซึ่งสื่อถึงการวางแผนและการนำไปปฏิบัติของฝ่ายสัมพันธมิตรในช่วงสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ ปฏิบัติการนี้อาศัยการผสมผสานเครื่องมือทางทหารและไม่ใช้ทหารร่วมกันเพื่อบรรลุสถานะ (Effect) ที่ต้องการ” แนวทางในอีบีโอได้นำมาใช้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ในการวางแผนและการอำนาจการยุทธ์ในยุทธการทางอากาศของปฏิบัติการพายุทะเลทราย (Desert Storm) ในปี ค.ศ.๑๙๙๑

หลักการสำคัญของอีบีโอเริ่มที่เป้าหมายในการกำหนดสถานะที่ต้องการในระดับยุทธศาสตร์ (Desired Strategic Effects) จากนั้นให้วางแผนจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการระดับยุทธศาสตร์ลงไปยังปฏิบัติการระดับยุทธวิธีที่เป็นไปได้ที่จะบรรลุสถานะที่ต้องการอีบีโอจะตรงกันข้ามกับปฏิบัติการทางทหารแบบดั้งเดิมที่เน้นการใช้กำลังเผชิญหน้ากัน (Force-On-Force) ซึ่งนำไปสู่การทำสงครามแบบนั้นทอนกำลัง (Attrition) และแบบทำลายล้าง (Annihilation) เพราะอีบีโอเน้นที่ผลลัพธ์ที่ต้องการโดยใช้กำลังให้น้อยที่สุด สงครามนโปเลียนและสงครามโลกทั้งสองครั้งเป็นตัวอย่างของการทำสงครามแบบดั้งเดิม ส่วนสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ เป็นตัวอย่างของสงครามที่ใช้อีบีโอ

นอกจากนี้ อีบีโอเกิดขึ้นได้จริงจากความก้าวหน้าในทางอาวุธยุทธโธปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีซ่อนพราง (Stealth) และอาวุธที่มีความแม่นยำสูง โดยใช้ร่วมกับแนวทางการ

วางแผนที่เน้นสภาวะที่ต้องการที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าการวางแผนที่เน้นการทำลายล้างข้าศึกให้สิ้นซาก เดวิด เอ. เดปตุลา (David A. Deptula) กล่าวว่า “หากเราให้ความสำคัญกับผลลัพธ์หรือสภาวะซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของยุทธศาสตร์ มากกว่าวิธีการใช้กำลังเผชิญหน้ากันเพื่อบรรลุเป้าหมายปลายทาง สิ่งที่ได้คือเราจะพิจารณาหนทางอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน และอาจจะสัมฤทธิ์ผลได้เร็วกว่าที่เราเคยทำมาในอดีต โดยสิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยกว่าและลดการบาดเจ็บล้มตายได้อีกด้วย”^๔

ในขณะที่ขีดความสามารถทางเทคโนโลยีจะสนับสนุนอีบีโอ แต่การให้ความสำคัญเพียงแค่อายุยุทธโศภณและยุทธวิธีการรบนั้นไม่เพียงพอเพราะเป็นการละเลยข้อเท็จจริงที่ว่าอีบีโอเป็นกระบวนการทางความคิด ไม่ใช่ยุทธวิธี เทคนิควิธี หรือขั้นตอนการรบที่ตายตัว แนวทางของอีบีโอเริ่มด้วยสภาวะสุดท้ายของปฏิบัติการในฐานะจุดเริ่มต้นของการวางแผนที่ต้องระดมสรรพกำลังทางด้านความมั่นคงทั้งหมดของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการทูต ข้อมูลข่าวสาร การทหาร หรือเศรษฐกิจ เข้ามาไว้ด้วยกัน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุสภาวะสุดท้ายที่ต้องการ (Desired End-State) ด้วยเหตุนี้ แนวทางของอีบีโอจึงเป็น “การทำความเข้าใจเชิงระบบ” (Systemic Approach) ต่อสิ่งท้าทายทางความมั่นคง การทำความเข้าใจเชิงระบบเป็นการประเมินสถานการณ์ผ่านกรอบแนวคิดของจุดศูนย์ดุลระดับยุทธศาสตร์ ได้แก่ ตัวผู้นำและคณะ ปัจจัยสำคัญทางการรบ โครงสร้างพื้นฐานประชาชน และกำลังทหาร จุดศูนย์ดุลแต่ละตัวสามารถลดระดับลงไปสู่จุดศูนย์ดุลระดับยุทธการและระดับยุทธวิธีได้ต่อไป ดังนั้น อีบีโอจึงเป็นแนวทางการมองคร่อมของระบบการทำสงครามของข้าศึกและกำหนดวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดเพื่อบรรลุสภาวะสุดท้ายที่ต้องการในทางยุทธศาสตร์



เมื่อเข้าใจแล้วว่าอีปีโอคืออะไรและมีที่มาอย่างไร ต่อไปจะกล่าวถึงความสำคัญของอีปีโอต่อปฏิบัติการในโลกปัจจุบัน ในที่นี่จะใช้สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่งเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็น อีปีโอไม่ได้เป็นเพียงแนวความคิดที่เกิดขึ้นแบบลอย ๆ แต่ยังเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการวางแผนการใช้กำลังทางอากาศในปฏิบัติการพายุทะเลทรายด้วย ยุทธการทางอากาศมีศูนย์กลางอยู่ที่ขีดความสามารถและแผนการโจมตีเป้าหมายที่ยืดหยุ่นสูงเพื่อที่จะทำให้การควบคุมบังคับบัญชากำลังทหารของชาติตนนั้นเป็นอัมพาต จากนั้นก็เข้าไปลดทอนขีดความสามารถของข้าศึกในการต่อสู้ บ่อนทำลายเจตจำนงในการทำสงคราม ลดศักยภาพการผลิตทางทหาร และสร้างเงื่อนไขในการควบคุมความสามารถของอิรักในการผลิตอาวุธทำลายล้างสูงต่อไป รูปแบบการทางสงครามที่ใช้ในยุทธการทางอากาศช่วงสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่งรู้จักกันในชื่อของ “การทำสงครามคู่ขนาน” (Parallel Warfare)^๗ และอยู่บนพื้นฐานของการบรรลุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ไม่ใช่การทำลายข้าศึกให้ราบคาบจนไม่เหลือสิ่งใดเลย ดังนั้น ในเมื่อเป้าหมายของฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่งคือการขับไล่กำลังของอิรักที่เข้ายึดครองคูเวตออกไปแล้ว ยุทธศาสตร์และกำลังทหารที่ใช้ก็ต้องสอดคล้องไปในทิศทางนี้ด้วยเช่นกัน ไม่ใช่การทำลายกำลังของอิรักให้สิ้นซากแต่เป็นการปลดปล่อยคูเวตจากการยึดครองของอิรัก

เคลาเซวิทซ์ในฐานะนักคิดสังคมนิยม (Realist) และธรรมชาติของสงคราม

หลังจากทำความเข้าใจว่าอีปีโอคืออะไรและสำคัญอย่างไรแล้ว ส่วนที่สองนี้จะวางกรอบความคิดเพื่อวิเคราะห์ว่าอีปีโอซึ่งเกิดขึ้นใหม่หลังสงครามเย็นนั้น ที่จริงแล้วมีรากฐานทางความคิดมาจากปรัชญาสงคราม กล่าวอย่างง่ายคืออีปีโอไม่ใช่ปรากฏการณ์ใหม่ เพียงแต่เป็นการปรับปรุงปรัชญาสงครามในอดีตให้เข้ากับบริบทสมัยใหม่ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งเรื่องของอาวุธยุทโธปกรณ์และเรื่องของการสื่อสารโทรคมนาคม ดังนั้นส่วนที่สองนี้จะเน้นไปที่ปรัชญาสงครามของเคลาเซวิทซ์และทฤษฎีสัจนิยมซึ่งสามารถใช้อธิบายสงครามในลักษณะเป็นสากล (Universal) ได้เป็นอย่างดี

ก่อนที่จะวิเคราะห์ปรัชญาสงครามของเคลาเซวิทซ์ พึงพิจารณาทฤษฎีสัจนิยม (Realism) ก่อน โดยตั้งคำถามว่าสัจนิยมมีความสำคัญอย่างไรต่อการทำความเข้าใจสงครามและปฏิบัติการทางทหารในระดับต่าง ๆ ของสงคราม คำตอบคือเนื่องจากสัจนิยมเป็นแนวคิดพื้นฐานสำคัญในการเมืองระหว่างประเทศและหนึ่งในนิยามสำคัญของสงครามในงานของเคลาเซวิทซ์อ้างอิงถึงคำว่า “การเมือง” โดยตรง ดังนั้น การเมืองจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการ

ทำความเข้าใจสงครามซึ่งเรียกว่า “นโยบาย” ในการทำสงคราม เช่น ในสงครามโลกครั้งที่สอง สหรัฐอเมริกามีนโยบายทางการเมืองในการหยุดยั้งการแผ่ขยายอำนาจของญี่ปุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิก จึงตัดสินใจทำสงครามกับญี่ปุ่น โดยประกาศสงครามอย่างเป็นทางการหลังเหตุการณ์ที่เพิร์ล ฮาร์เบอร์ เป็นต้น

คำถามคือ “นโยบาย” ในการทำสงครามมาจากไหน แน่นอนว่าสงครามเป็นเรื่องใหญ่ที่มีความสูญเสียมหาศาล การที่รัฐจะตัดสินใจทำสงครามย่อมต้องมีเหตุผลเพียงพอที่จะทำสงคราม ทฤษฎีที่อธิบายว่าเพราะเหตุใดรัฐจึงมีนโยบายที่จะทำสงครามนั้นคือสังคมนิยม^๙ ส่วนนี้ของบทความขออธิบายทฤษฎีสังคมนิยมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาสงครามของเคลาเซวิทซ์ดังต่อไปนี้

สังคมนิยมมองโลกโดยมีศูนย์กลางอยู่ที่รัฐ (State) ซึ่งมีอำนาจอธิปไตยเป็นพื้นฐานสำคัญในการเมืองระหว่างประเทศ สังคมนิยมถือว่ารัฐเป็นตัวแสดงที่สำคัญที่สุด รัฐต่าง ๆ อยู่ร่วมกันภายใต้สภาวะที่เรียกว่า **อนาธิปไตย (anarchy)** ซึ่งหมายถึงการไม่มีศูนย์กลางอำนาจในการควบคุมพฤติกรรมของรัฐ การดำเนินนโยบายของรัฐมาจากการคิดคำนวณอย่างสมเหตุสมผล (Rationality)^{๑๐} แล้วว่าจะเลือกนโยบายใด เบื้องต้นรัฐต้องการความอยู่รอด (Survival)^{๑๑} และเมื่ออยู่รอดแล้วรัฐก็ต้องการความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และในที่สุดรัฐบางรัฐก็ต้องการครองความเป็นเจ้า (Hegemony)^{๑๒} แต่โดยพื้นฐานแล้ว สังคมนิยมมองว่าถ้ารัฐอยู่ไม่รอดก็จะไม่เกิดกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้นภายในรัฐ และเครื่องมือที่รับประกันความอยู่รอดดังกล่าวคือกำลังทหารและการทำสงคราม ดังนั้น การตัดสินใจทำสงครามของรัฐย่อมต้องมีที่มาจากความคิดคำนวณอย่างสมเหตุสมผลแล้วว่า เมื่อรัฐเลือกสงครามเป็นหนทางในการดำเนินนโยบาย สิ่งที่ต้องการย่อมต้องเป็นเรื่องของความอยู่รอด

โปรดพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้เพื่อสร้างความเข้าใจในทฤษฎีสังคมนิยม ในอินโด-แปซิฟิก มีรัฐมหาอำนาจสำคัญอยู่สองรัฐ ได้แก่ จีนกับสหรัฐอเมริกา หากพิจารณานโยบายของจีนตามทฤษฎีสังคมนิยมแล้วจะพบว่า เบื้องต้น จีนต้องการความอยู่รอดในฐานะประเทศหนึ่งของโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกทุนนิยม จึงสร้างโครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ ๒๑ (Belt and Road Initiative หรือ BRI) ในฐานะยุทธศาสตร์หลักของจีนในการขยายอิทธิพลบนเวทีโลกผ่านการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งกับนานาประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๑๓ เพราะความอยู่รอดของจีนผูกติดอยู่กับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และจีนตระหนักเป็นอย่างดีว่าสหรัฐอเมริกาจะไม่ยอมให้จีนก้าวขึ้นมาท้าทายความเป็นเจ้า

ของตนเองในมหาสมุทรแปซิฟิก โครงการนี้จึงเกิดขึ้น โดยจินคิดแล้วว่าสมเหตุสมผลที่สุดในการเลือกสร้างเส้นทางดังกล่าวเพราะไม่ต้องการเปิดสงครามกับสหรัฐอเมริกาด้วยเหตุของการมีผลประโยชน์ทับซ้อนกันและอาจส่งผลต่อความอยู่รอดของจีนได้ ถ้าหากต้องเผชิญหน้ากับสหรัฐอเมริกาด้วยสงคราม ดังนั้น สัจนิยมก็สามารถอธิบายยุทธศาสตร์หลักของจีนดังกล่าวได้เป็นเบื้องต้น

ต่อมาจะพิจารณาว่าเคลาเซวิทซ์เป็นนักคิดสังคมนิยมหรือไม่ อย่างไร โดยดูจากงานเรื่อง On War ซึ่งเป็นงานชิ้นสำคัญของเคลาเซวิทซ์ คำตอบคือเคลาเซวิทซ์เป็นนักคิดสังคมนิยมที่เน้นศึกษาสงครามเป็นหลัก ที่กล่าวเช่นนี้เนื่องจาก **ประการแรก** เคลาเซวิทซ์มองว่า “สงครามเป็นกิจกรรมทางการเมืองประเภทหนึ่งเท่านั้น หากมองสงครามว่าเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายของตัวเองจะเป็นการมองที่ไร้ความหมาย”^{๑๒} การที่จีนหลีกเลี่ยงไม่ต้องการเผชิญหน้ากับสหรัฐอเมริกาโดยตรงด้วยการสร้างโครงการเส้นทางสายไหมแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ก็เพราะนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ที่กำหนดมา แต่หากจะต้องทำสงครามกับสหรัฐอเมริกาก็จะต้องมาจากการสั่งการของพรรคคอมมิวนิสต์จีนเท่านั้น ไม่ใช่ความต้องการของผู้นำกองทัพของจีนที่ต้องการทำสงครามเพียงเพื่อให้ได้ชัยชนะมาเท่านั้น

ประการที่สอง เคลาเซวิทซ์มองว่าที่สุดแล้วสงครามเป็นเรื่องความเป็นความตาย โดยชี้ว่า “จริงอย่างยั้งที่ผู้ที่เชื่อในสันติวิธีย่อมคิดว่ามีหนทางในการปลดอาวุธข้าศึกหรือเอาชนะข้าศึกได้โดยไม่ต้องสูญเสียเลือดเนื้อมากนัก และวิธีการ

“

สงครามเป็นกิจกรรมทางการเมืองประเภทหนึ่งเท่านั้น หากมองสงครามว่าเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายของตัวเองจะเป็นการมองที่ไร้ความหมาย

”

เช่นนี้ถือว่าเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของศิลปะในการทำสงคราม วิธีการเช่นนี้ฟังดูดีแต่อันที่จริง ความเข้าใจสงครามในลักษณะเช่นนี้เป็นความผิดพลาดอย่างมหันต์ เพราะสงครามเป็นเรื่อง ความรุนแรง โหดร้ายทารุณและความผิดพลาดที่เกิดจากสันติวิธีจะนำไปสู่หายนะอันใหญ่หลวง”^{๓๓} ดังนั้น เมื่อสงครามเป็นเรื่องที่มีความเสี่ยงสูงเช่นนี้ การเลือกสงครามเป็นวิธีการดำเนิน นโยบายย่อมต้องขึ้นอยู่กับหลักความสมเหตุสมผลและต้องยอมรับความเสี่ยงต่อความอยู่รอด ของรัฐด้วย จึงไม่แปลกที่จีนพยายามหลีกเลี่ยงสงครามกับสหรัฐอเมริกา เพราะเข้าใจดีว่า หากทำสงครามแล้ว โอกาสพ่ายแพ้มีสูงและจีนจะไม่สามารถรักษาเอกราชอธิปไตยของ ตนเองเอาไว้ได้

ประการที่สาม ถึงแม้ว่าสงครามจะเป็นไปตามความต้องการทางการเมือง ในรูปของนโยบายและนโยบายจะเป็นตัวกำหนดลักษณะของการทำสงครามว่าเป็นสงคราม จำกัด (Limited War)^{๓๔} หรือสงครามไม่จำกัด (Unlimited War)^{๓๕} แต่เมื่อเกิดสงครามแล้ว ฝ่ายทหารจะเป็นผู้วางแผนโดยกำหนดขนาดกำลังที่ใช้ และเวลาในการทำสงคราม โดยพิจารณาคุณค่าของเป้าหมายทางการเมือง (Value of Political Object) เป็นตัวตั้ง หากความสูญเสียจากการทำสงครามเกินกว่าคุณค่าของเป้าหมายนี้ สงครามจำเป็นต้องยุติ และคู่สงครามจะเข้าสู่โต๊ะเจรจาสันติภาพ^{๓๖} กรณีความขัดแย้งเรื่องเขาพระวิหารระหว่าง ไทยกับกัมพูชาถือว่าเป็นสงครามจำกัด โดยเป้าหมายทางการเมืองคือพื้นที่เขาพระวิหาร หากพิจารณาในแง่นี้ ความขัดแย้งระหว่างไทยกับกัมพูชาจบลงเพราะคุณค่าของเขาพระวิหาร เมื่อเทียบกับผลประโยชน์ของประเทศโดยรวมแล้วน้อยมาก อย่างน้อยในกรณีของไทย สงครามจึงยุติลงซึ่งสอดคล้องกับหลักความสมเหตุสมผลในทฤษฎีสัจนิยม

เมื่อเคลาเซวิทซ์เป็นนักสังคมนิยมดังที่กล่าวมาแล้ว การทำความเข้าใจปรัชญาสงคราม ของเคลาเซวิทซ์จึงต้องอยู่บนฐานคิดแบบสังคมนิยมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มิฉะนั้นการตีความ งานของเคลาเซวิทซ์จะเป็นไปในลักษณะที่ไม่ได้ภาพรวมของธรรมชาติที่แท้จริงของสงคราม และความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการเมืองระหว่างประเทศ แต่จะมองว่าเคลาเซวิทซ์สนับสนุน ให้ใช้กำลังอย่างเต็มพิกัดเพื่อทำลายล้างข้าศึกให้สิ้นซาก การมองสงครามในลักษณะองค์รวม เช่นนี้สำคัญอย่างยิ่งต่ออีบีโอซึ่งจะพิจารณาในหัวข้อสุดท้ายต่อไป

เคลาเซวิทซ์ ธรรมชาติของสงคราม กับอีบีโอ

หลังจากที่ได้พิจารณาว่าอีบีโอคืออะไรในส่วนที่หนึ่งและปรัชญาสงครามของ เคลาเซวิทซ์ตั้งอยู่บนฐานความคิดของสังคมนิยมอย่างไรในส่วนที่สองแล้ว ส่วนนี้จะเชื่อมโยง

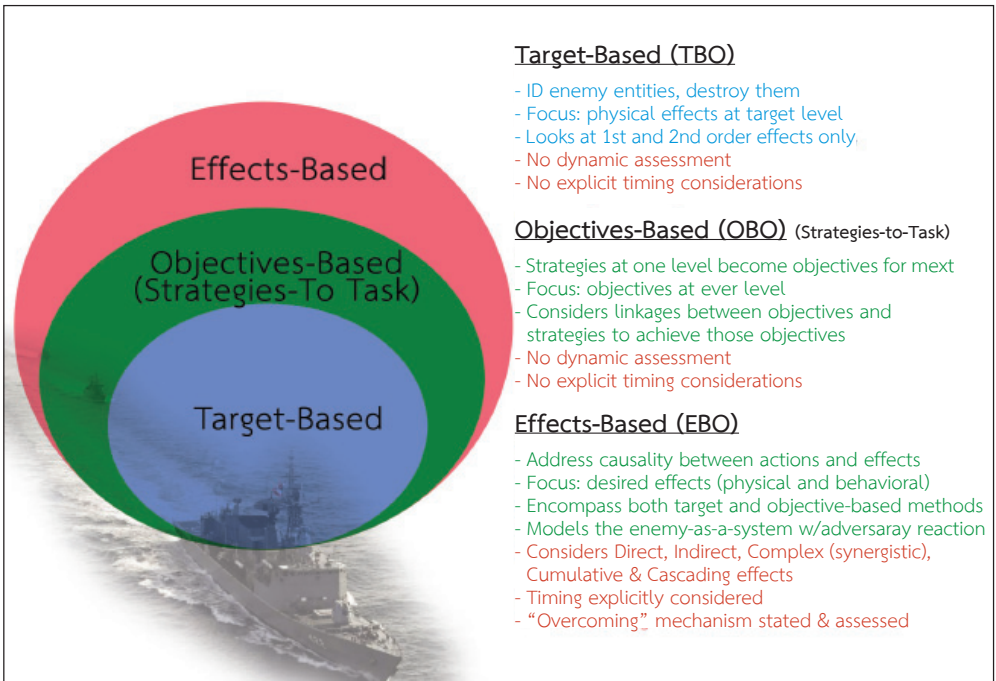
บทความทั้งสองส่วนเข้าหากันโดยจะตอบคำถามว่าปรัชญาสงครามของเคลาเซวิทซ์เป็นรากฐานสำคัญในการทำความเข้าใจอีโอดี้อย่างไร โดยเริ่มพิจารณาจากการมองสงครามว่าเป็นเครื่องมือของรัฐในการดำเนินนโยบายทางการเมือง จากนั้นจะพิจารณาธรรมชาติของสงครามว่าเป็นเรื่องความเป็นความตายของรัฐและมีการสูญเสีย และสุดท้ายจะพิจารณาความหลากหลายในธรรมชาติของสงคราม ทั้งในเรื่องความจำกัดของสงคราม กำลังที่ใช้ระยะเวลาที่ทำการสงคราม และคุณค่าของเป้าหมายทางการเมือง โดยแต่ละประเด็นจะชี้ให้เห็นว่ามีความจำเป็นต่อการเข้าใจอีโอดี

๑. สงครามในระดับยุทธศาสตร์

ใน On War เคลาเซวิทซ์กล่าวว่า “สงครามเป็นเพียงการดำเนินนโยบายต่อเนื่องด้วยเครื่องมืออื่นเท่านั้น”^{๑๓} ในโลกความเป็นจริง การเมืองจะเป็นปัจจัยกำหนดว่าควรใช้สงครามเป็นเครื่องมือในการรักษาสภาพประโยชน์ของประเทศหรือไม่ ซึ่งผู้กำหนดนโยบายต้องพิจารณาบริบททางการเมืองระหว่างประเทศ รวมถึงการสนับสนุนภายในประเทศด้วย ดังนั้น สงครามจึงไม่ได้มีเป้าหมายในตัวเองในโลกของความเป็นจริง

ในการประเมินสภาวะแวดล้อมทางด้านการข่าวในอีโอดี ผู้วิเคราะห์ต้องทำความเข้าใจสิ่งท้าทายทางความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นระบบมากกว่าเพียงแค่อำนาจรบของข้าศึกที่เป็นทหารอย่างเดียว และต้องมองฝ่ายเราในลักษณะที่เป็นระบบด้วยเช่นกัน เพราะฝ่ายเราก็ไม่ได้ใช้เพียงกำลังทหารในการปฏิบัติการ แต่ยังมีเครื่องมืออื่น ๆ ของชาติอีกด้วย ความสามารถในการบรรลุสภาวะที่ฝ่ายเราต้องการต่อระบบของข้าศึกโดยตรงโดยไม่ต้องโจมตีกำลังรบย่อย ๆ ของข้าศึกย่อมช่วยผู้วางแผนเลือกประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องสงครามคู่ขนานมากกว่าที่เราสามารถจะกระทำได้ในปัจจุบัน เพราะการใช้สงครามคู่ขนานที่สุดแล้วแทบจะต้องอาศัยอาวุธที่ใช้ทำลายล้างเลยเพราะสภาวะที่ต้องการเป็นเป้าหมาย ไม่ใช่การทำลายข้าศึก ส่งผลให้อีโอดีใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นอาวุธที่ไม่ได้ส่งผลต่อการทำลาย การทำสงครามข้อมูลข่าวสาร อมกัณฑ์ที่ใช้ในจำนวนน้อยแต่แม่นยำ รวมถึงระบบปฏิบัติการจากอวกาศด้วย^{๑๔}

สำหรับอีโอดี เป้าหมายของสงครามคือการบีบบังคับให้ข้าศึกทำตามความต้องการทางยุทธศาสตร์ของฝ่ายเรา ซึ่งในที่สุดแล้วเป้าหมายของฝ่ายเราควรจะทำเช่นนั้นเช่นกัน โดยข้าศึกไม่ได้ทันรู้ตัวด้วยซ้ำไปว่ากำลังถูกกระทำอยู่ หากเรามองปฏิบัติการในสงครามจากมุมนี้ สภาวะที่ต้องการควรที่จะกำหนดวิธีการทำสงครามและการใช้กำลังจะเป็นเพียง



ภาพความสัมพันธ์ระหว่าง TBO OBO และEBO

ทางเลือกหนึ่งในอีกหลายต่อหลายวิธี การเน้นที่สภาวะที่ต้องการหรือเป้าหมายของยุทธศาสตร์มากกว่าการเน้นใช้กำลังแบบเดิมผ่านการใช้กำลังเผชิญหน้ากัน ช่วยให้เราพิจารณาหนทางการใช้อำนาจอื่น ๆ ที่มีประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมายมากกว่าด้วยทรัพยากรที่น้อยกว่า

๒. สงครามในระดับปฏิบัติการ

ในระดับยุทธวิธีและยุทธการ สงครามเป็น “การใช้กำลังเพื่อบีบบังคับให้ข้าศึกทำตามความต้องการของเรา”^{๓๓} เป็นเรื่องความเป็นความตายของรัฐและมีการสูญเสียเพราะในทางทฤษฎี สงครามเป็นการใช้กำลังในปริมาณสูงสุด โดยมีเป้าหมายในการปลดอาวุธของข้าศึก และการใช้กำลังในปริมาณสูงสุดนั้นจะทำด้วยเจตนาที่กล้าแข็งที่สุดโดยไม่ลดละจนกว่าจะชนะหรือพ่ายแพ้ไปในที่สุด ไม่มีการเจรจาทางการเมือง ดังนั้นฝ่ายที่ต้องการจะชนะต้องสามารถรวมกำลังเข้ากระทำการในจุดที่มีความสำคัญต่อผลในทางยุทธศาสตร์ของสงคราม โดยเน้นที่จุดซึ่งนักวางแผนรู้จักกันดีว่าเป็นจุดแตกหักหรือสภาวะที่ต้องการทางการรบ (Decisive Points) ที่จะนำไปสู่สภาวะสุดท้ายที่ต้องการ

ลักษณะของอีโอปีคือการทำสงครามคู่ขนาน สารสำคัญของการทำสงครามคู่ขนานคือ การใช้กำลังในลักษณะที่พร้อมกัน ในขณะที่กองทัพอากาศโจมตี กองทัพบก และกองทัพเรือก็เคลื่อนกำลังเข้าสู่เป้าหมายไปด้วยโดยไม่ต้องรอให้กองทัพอากาศเสร็จสิ้นภารกิจเสียก่อน การใช้กำลังพร้อมกันนี้ทำให้ปฏิบัติการร่วมของฝ่ายเราสามารถก้าวข้ามระดับของสงครามซึ่งปัจจัยพื้นที่ไม่เป็นอุปสรรค ผู้นำระดับยุทธศาสตร์สามารถบัญชาการการรบโดยปรับกำลังและวิธีการให้ตรงกับจังหวะเวลาของการรบได้มากที่สุด ผ่านการควบคุมบังคับบัญชาด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม หลักสำคัญของการทำสงครามคู่ขนานคือการใช้ปัจจัยเวลาและพื้นที่ให้เป็นประโยชน์ต่อการบรรลุสถานะที่ต้องการในแต่ละระดับของสงครามและนำไปสู่วัตถุประสงค์ในการทำสงคราม ทั้งหมดนี้เป็นสาระสำคัญของอีโอ^{๒๐}

การใช้อีโอในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ โดดเด่นมากในเรื่องการใช้กำลังทางอากาศ โดยกำลังทางอากาศเริ่มต้นสงครามด้วยการโจมตีเป้าหมายของข้าศึกในหนึ่งวันมากกว่าเป้าหมายที่กองทัพอากาศที่ ๘ ของสหรัฐอเมริกาโจมตีญี่ปุ่นทั้งหมดระหว่างปี ค.ศ.๑๙๔๒-๑๙๔๓ รวมกัน^{๒๑} ซึ่งหากจะนับแล้วก็มีเทียบวินโจมตีใน ๒๔ ชั่วโมงมากกว่าการรบครั้งใดในประวัติศาสตร์การทำสงคราม^{๒๒} กำลังทางอากาศที่ใช้นี้สะท้อนว่าอีโอต้องการให้เกิดสภาวะบางอย่างต่อข้าศึกเพื่อก้าวเดินต่อไปยังเป้าหมายปลายทางที่ต้องการ นอกจากนี้ การทำสงครามทางเรือในหลายศตวรรษที่ผ่านมาก่อให้เกิดทฤษฎีหรือแนวคิดร่วมกันระหว่างนักยุทธศาสตร์ทางเรือว่าเป้าหมายของการใช้กำลังทางเรือคือการทำลายกำลังทางเรือของข้าศึกเท่านั้น และแนวคิดเช่นนี้ยังเป็นการตีความงานเขียนเรื่อง On War ของเคลาเซวิทซ์ไปในทางที่ผิดอีกด้วย โดยเป็นการลดทอนศิลปะการทำสงครามลงเหลือเพียงการทำลายเป้าหมายทางกายภาพที่จับต้องได้ของข้าศึกด้วยการใช้การรบ “แตกหัก” ในการทำสงครามทางเรือ^{๒๓}

สรุปได้ว่า ความโดดเด่นของอีโอสำหรับสงครามในระดับปฏิบัติการ ทั้งยุทธการและยุทธวิธีคือไม่ทำให้การอำนวยความสะดวกนั้นหลงทางไปตามตรรกะของสงครามซึ่งเคลาเซวิทซ์เคยเตือนเอาไว้ว่า เมื่อเกิดสงครามขึ้นแล้ว การทหารจะเข้าควบคุมการเมืองและการทำลายล้างข้าศึกจะเข้าแทนที่วัตถุประสงค์ทางการเมือง การที่อีโอชี้ให้เห็นว่าฝ่ายเราต้องเดินหน้าไปสู่การสร้างสถานะที่ต้องการไปสู่เป้าหมายทางทหารนั้น ขณะเดียวกันก็ขัดขวางข้าศึกไม่ให้บรรลุเป้าหมายนั้นเช่นกัน ย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้กำลังดังปรากฏในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ นั่นเอง

๓. สงครามตามความเป็นจริงที่มีความหลากหลาย

สงครามที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่เริ่มมีการบันทึกประวัติศาสตร์มีความหลากหลายทั้งในเรื่องความจำกัดของสงคราม กำลังที่ใช้ ระยะเวลาที่ทำสงคราม และคุณค่าของเป้าหมายทางการเมือง อีปิโอช่วยให้ผู้วางแผนกำหนดแนวทางการทำสงครามที่สามารถลดช่องว่างระหว่างยุทธโศปกรณ์ที่มีในปัจจุบันกับอาวุธที่จะพัฒนาขึ้นมาในอนาคตเพราะไม่ได้ยึดติดอยู่กับหลักนิยมที่มากับยานรบหรืออุปกรณ์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อการรบในลักษณะที่ตายตัว และยังช่วยให้การใช้ยุทธโศปกรณ์ในปัจจุบันเป็นประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันกับที่เราพัฒนายุทธโศปกรณ์ใหม่ที่จะตอบสนองแนวคิดในการทำสงครามที่กำหนดเอาไว้แล้ว

หากพิจารณาเปรียบเทียบสงครามอ่าวเปอร์เซียทั้งสองครั้งจะพบความหลากหลายในธรรมชาติของสงคราม เบื้องต้นความแตกต่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือเป้าหมายทางการเมืองของสงครามอ่าวเปอร์เซียทั้งสองครั้ง สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งแรกในปี ค.ศ.๑๙๙๑ เป็นสงครามจำกัดซึ่งนำโดยสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรทำสงครามกับอิรักเพื่อปลดปล่อยคูเวตจากการยึดครองของอิรัก กอบกู้รัฐบาลคูเวตกลับมาอีกครั้ง รับประกันความปลอดภัยของชาวอเมริกันในตะวันออกกลาง และสร้างเสถียรภาพให้กับภูมิภาค แต่สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่สองในปี ค.ศ.๒๐๐๓ เป็นสงครามไม่จำกัด สหรัฐอเมริกาและพันธมิตรทำสงครามกับอิรักอีกครั้ง แต่ครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อล้มระบอบการปกครองของซัดดัม ฮุสเซน^{๒๔} การที่เป้าหมายทางการเมืองของทั้งสองสงครามต่างกัน ทั้งที่คู่สงครามคือคู่เดียวกัน ส่งผลให้กำลังรบที่ใช้ และระยะเวลาในการทำสงคราม รวมถึงความทุ่มเทในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการนั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

การทำสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งแรกจบลงอย่างรวดเร็วเกินคาดคือไม่ถึงหนึ่งปี ตั้งแต่สิงหาคม ค.ศ.๑๙๙๐ ถึงกุมภาพันธ์ ค.ศ.๑๙๙๑ ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาสถาปนาความมั่นคงในตะวันออกกลางเพื่อประโยชน์ทางพลังงานได้ต่อไป แต่ในกรณีสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่สองแตกต่างออกไป เวลาทั้งหมดที่ใช้มากกว่า ๘ ปี ตั้งแต่การโจมตีอิรักในเดือนมีนาคม ค.ศ.๒๐๐๓ จนกระทั่งการถอนกำลังทั้งหมดออกไปในเดือนธันวาคม ค.ศ.๒๐๑๑ แม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะสามารถเปลี่ยนระบอบการปกครองของซัดดัมได้ก็ตาม แต่ก็ต้องเผชิญกับการต่อต้านจากกองกำลังก่อความไม่สงบ (Insurgency) ตลอดช่วงเวลาของการยึดครองอิรัก และสูญเสียกำลังพลเป็นหลักหมื่นซึ่งต่างจากสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่มีความสูญเสียเพียงหลักพันเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้การทำความเข้าใจความหลากหลายของสงครามมีความสำคัญต่อปฏิบัติการในรูปแบบของอีปิโอซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจสถานะแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

บทสรุป

สรุปได้ว่าปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสถานะที่ต้องการหรืออีอีโอเป็นการวางแผนทางทหารและการอำนวยความสะดวกในรูปแบบใหม่ล่าสุดของสหรัฐอเมริกาและอีกหลายประเทศที่ยึดหลักนิยมทางทหารตามแบบสหรัฐอเมริกา กรณีของวิทยาลัยเสนาธิการทหารและโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือก็ให้การศึกษาการวางแผนทางทหารและการอำนวยความสะดวกตามแนวทางนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะทำความเข้าใจอีอีโอได้ต้องมองสงครามในโลกหลังสงครามเย็นว่าเป็นระบบ กล่าวคือจำเป็นต้องเข้าใจภาพรวมของสิ่งที่กำลังเผชิญอยู่ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงกำลังทหารอย่างเดียวอีกต่อไป ฝ่ายข่าวจำเป็นต้องประเมินสถานะแวดล้อมที่ฉายภาพสิ่งท้าทายในลักษณะเป็นระบบว่าแต่ละส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างไรและมุ่งไปสู่เป้าหมายปลายทางอะไร เมื่อทบทวนปรัชญาสงครามแล้วพบว่างานของเคลาเซวิทซ์เรื่อง On War แสดงให้เห็นว่าเป็นการมองข้าศึกอย่างเป็นระบบเข้ากันได้กับอีอีโอ ความแตกต่างมีเพียงเรื่องเดียวคือเทคโนโลยีการทำสงครามในศตวรรษที่ ๑๙ ยังไม่เท่ากับของศตวรรษที่ ๒๑ อย่างไรก็ตาม การศึกษาปรัชญาสงครามก็ช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของสงครามและการปรับใช้กับปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสถานะที่ต้องการหรืออีอีโอในโลกปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

- ^๑ Sun-tzu, The Art of War, translated and with an introduction by Samuel B. Griffith; with a foreword by B. H. Liddell Hart (New York: Oxford University Press, 1973); Carl von Clausewitz, On War, edited and translated by Michael Howard and Peter Paret (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1984)
- ^๒ ในบทความนี้ขอแปล effects-based operations (EBO) ว่าเป็น “ปฏิบัติการที่มีรากฐานมาจากสถานะที่ต้องการ (อีบีโอ)” โดยตลอดบทความจะใช้ตัวย่อเป็นภาษาไทยว่า “อีบีโอ”
- ^๓ Charles M. Kyle, “RMA to ONA: The Saga of an Effects-Based Operation,” U.S. Army School of Advanced Military Studies, 2008. [Online] <http://www.dtic.mil/cgi-bin/GetTRDoc?Location=U2&doc=GetTRDoc.pdf&AD=ADA499725>.
- ^๔ Transcript of the proceedings of the Gulf War Air Campaign Tenth Anniversary Retrospective, 17 January 2001.
- ^๕ John A. Warden III, The Air Campaign: Planning for Combat (Washington, DC: National Defense University Press, 1988), p. 3-12.
- ^๖ David A. Deptula, “Effects-Based Operations: Change in the Nature of Warfare,” (Arlington, VA: Aerospace Education Foundation, 2001), p. 3.
- ^๗ แนวความคิดเรื่อง “การทำสงครามคู่ขนาน (parallel warfare)” สร้างขึ้นโดยคณะกรรมการพัฒนาแนวความคิดในการทำสงครามของกองทัพอากาศ (Air Force Directorate of Warfighting Concepts Development) และเริ่มใช้ทันทีหลังจากสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง
- ^๘ ในการศึกษาการเมืองระหว่างประเทศ สัจนิยมเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่ผู้ศึกษาทุกคนต้องเข้าใจ เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของสาขาวิชานี้ สัจนิยมมีพัฒนาการมาจนถึงปัจจุบันซึ่งแตกออกเป็นสัจนิยมใหม่ สัจนิยมใหม่เชิงรุก เป็นต้น ผู้สนใจสามารถศึกษาได้ในงานรวมเล่มสัจนิยม Realism Reader, edited by Colin Elman and Michael A. Jensen (London: Routledge, 2014)
- ^๙ Robert O. Keohane, “Theory of World Politics: Structural Realism and Beyond,” in Neorealism and Its Critics. (New York: Columbia University Press, 1986), pp. 164-165.
- ^{๑๐} Kenneth N. Waltz, Theory of International Politics (London: Addison-Wesley Publishing Company, 1979)
- ^{๑๑} John J. Mearsheimer, The Tragedy of Great Power Politics (New York: W.W. Norton & Company, 2001)
- ^{๑๒} Carl von Clausewitz, On War, edited and translated by Michael Howard and Peter Paret (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1989), p. 605.

- ๑๓ Ibid., p. 75.
- ๑๔ นโยบายทางการเมืองในสงครามจำกัดไม่ถึงการยึดครองประเทศข้าศึกและทำลายอธิปไตยให้หมดสิ้น เช่น สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๑ ในปี ค.ศ.๑๙๙๑ ที่ฝ่ายพันธมิตรต้องการขับไล่ทหารอิรักให้ออกไปจากคูเวตเท่านั้น ไม่ถึงกับยึดครองอิรักและโค่นล้มระบอบซัดดัมลง
- ๑๕ นโยบายทางการเมืองในสงครามไม่จำกัดไปถึงการยึดครองประเทศข้าศึกและทำลายอธิปไตยให้หมดสิ้น เช่น สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่ ๒ ที่สหรัฐอเมริกาและพันธมิตรต้องการยึดครองอิรักและเปลี่ยนระบอบการปกครองของอิรักให้เป็นประชาธิปไตย
- ๑๖ Carl von Clausewitz, *On War*, p. 92.
- ๑๗ Carl von Clausewitz, *On War*, p. 75.
- ๑๘ David A. Deptula, “Effects-Based Operations: Change in the Nature of Warfare,” p. 11.
- ๑๙ Roger A. Freeman, *Mighty Eighth War Diary* (London: Jane’s Publishing Co., 1981), pp. 9-161. ระหว่างวันที่ ๑๗ สิงหาคม ค.ศ.๑๙๔๒ ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นของการโจมตีทิ้งระเบิดต่อเป้าหมายของญี่ปุ่น ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ค.ศ.๑๙๔๓ กองทัพอากาศมีเที่ยวบินโจมตีทิ้งระเบิดรวม ๑๗๑ เที่ยวบิน หากลบจำนวนภารกิจทิ้งระเบิดและนับจำนวนเป้าหมายที่ทำลายได้หลายเป้าหมายในเที่ยวบินเดียวแล้วผลจะเป็นการบินโจมตีจำนวน ๑๖๔ เที่ยวบินโจมตี จำนวนนี้รวมภารกิจของกองทัพอากาศที่ ๘ ทั้งหมดซึ่งบินไปยังสมรภูมิการรบในยุโรปด้วย ไม่ใช่เที่ยวบินที่เข้าไปโจมตีเยอรมนีเท่านั้น
- ๒๐ จากการทบทวนรายงานการรบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง สงครามโลกครั้งที่สองสงครามเกาหลี สงครามเวียดนาม และสงครามอาหรับ-อิสราเอลในปี ค.ศ.๑๙๖๗ และในปี ค.ศ.๑๙๗๓
- ๒๑ “บรรดาผู้ที่เป็นสาวกของเคลาเซวิทซ์หลายคนไม่ได้ศึกษาของเคลาเซวิทซ์อย่างลึกซึ้งพอและง่ายที่จะสับสนเครื่องมือหรือวิธีการ [ของสงคราม] กับเป้าหมายในการทำสงคราม และกระโจนไปสู่ข้อสรุปที่ว่าการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ทั้งหมดในการทำสงครามควรจะอยู่ภายใต้เป้าหมายของการรบแบบแตกหัก (decisive battle)” B. H. Liddell Hart, *Strategy* (New York: Meridian, 1991), p. 319. ในขณะที่นักวิชาการหลายคนมองลิดเดิล ฮาร์ตว่าตีความเคลาเซวิทซ์แบบมองในแง่เดียว แต่ข้อความที่ยกมานี้ก็ถือเป็นความคิดที่นายทหารยุคใหม่ในหลายประเทศเข้าใจว่าสาระสำคัญของ *On War* เป็นดังนี้
- ๒๒ Thomas G. Mahnken, “Strategic Theory,” in *Strategy in the Contemporary World*, 4th ed. edited by John Baylis, James J. Wirtz and Colin S. Gray (Oxford: Oxford University Press, 2013), p. 68.